

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

23 ביולי 2003

47

כ"ג בתמוז התשס"ג

עמוד

580 ..... הצעת חוק לתיקון דיני בחירות לרשויות המקומיות, התשס"ג-2003

הצעת חוק לתיקון דיני בחירות לרשויות המקומיות, התשס"ג-2003

פרק א': חוק הרשויות המקומיות (בחירות)

- תיקון חוק הרשויות המקומיות (בחירות) 1. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 -
- (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מרשם האוכלוסין" יבוא: "מנהל בחירות" - מי שמונה לפי הוראות סעיף 29;
- (2) בסעיף 5(ב) -
- (א) בפסקה (2), במקום "ופחות מארבע שנים" יבוא "ופחות משנתיים", במקום "לבין יום הבחירות הכלליות השני" יבוא "לבין יום הבחירות הכלליות הבא אחרי יום הבחירות הכלליות השני (בסעיף זה - יום הבחירות הכלליות השלישי)" ובמקום "ביום הבחירות הכלליות השני" יבוא ביום הבחירות הכלליות השלישי;
- (ב) אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(א2) קיימו הבחירות האחרונות למועצה שנתיים עד שלוש שנים לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב, יקבע השר את יום הבחירות הבאות למועצה, ככל האפשר, בסוף השליש הראשון של התקופה שבין היום שבו נערכו הבחירות האחרונות למועצה לבין יום הבחירות הכלליות השלישי, ואת יום הבחירות שלאחר מכן יקבע, ככל האפשר, בסוף השליש השני של

דבריו הסבר

- לסעיף 1(1), (3), (7), (8), (9), (11), (12), (13), (14), (15), (17), (18), (20), (28), (31) עד (36), (38), (41), (42), (44), (46) ולסעיף 2(1), (3), (4)
- סעיף 29 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הבחירות) קובע לאמור:
- "פקיד הבחירות
29. השר ימנה פקיד בחירות לרשות מקומית שבה עומדים לקיים בחירות; המינוי יפורסם ברשומות."
- פקיד הבחירות הוא הגוף הסטטוטורי האחראי על קיומן של בחירות בכל אחת מהרשויות המקומיות, כדי להדגיש את גודל האחריות וריבוי הסמכויות המסודרות למי שממונה לתפקיד האמור מוצע להוסיף בסעיף זה הגדרה לבעל תפקיד זה ולשנות את תוארו מ"פקיד הבחירות" ל"מנהל הבחירות". בהתאם לכך מוצע לתקן סעיפים נוספים בחוק המתויתחים לפקיד הבחירות.
- לסעיף 1(2) ולסעיף 4
- סעיף 5 לחוק הבחירות, שענינו דחיית מועד הבחירות, קובע בסעיף קטן (ב) הוראות לענין מועדי הבחירות למועצה רשות מקומית שהבחירות האחרונות
- 1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשס"ג, עמ' 34.
- לה קיימו שלא במועד הבחירות הכלליות ברשויות המקומיות, וזו לשונה:
- "(ב) קיימו בחירות למועצה מסיימת שלא ביום הבחירות הכלליות, יחולו על הבחירות הבאות למועצה האמורה הוראות אלה:
- (1) קיימו הבחירות האחרונות למועצה שנה או פחות לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב, יתקיימו הבחירות הבאות למועצה ביום הבחירות הכלליות הבא אחרי יום הבחירות הכלליות הקרוב (להלן - יום הבחירות הכלליות השני);
- (2) קיימו הבחירות האחרונות למועצה יותר משנה ופחות מארבע שנים לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב, יקבע השר את יום הבחירות הבאות למועצה, ככל האפשר, באמצע התקופה שבין היום שבו נערכו הבחירות האחרונות למועצה לבין יום הבחירות הכלליות השני, והבחירות למועצה שלאחר מכן יתקיימו ביום הבחירות הכלליות השני;
- (3) קיימו הבחירות האחרונות למועצה ארבע שנים או יותר לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב, יתקיימו הבחירות הבאות למועצה ביום הבחירות הכלליות הקרוב."

התקופה האמורה; הבחירות למועצה שלאחר הבחירות שקבע השר לפי פסקה זו ייערכו ביום הבחירות השלישי:

(2ב) קוימו הבחירות האחרונות למועצה יותר משלוש שנים ופחות מארבע שנים לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב, יקבע השר את יום הבחירות הבאות למועצה, ככל האפשר, באמצע התקופה שבין היום שבו נערכו הבחירות האחרונות למועצה לבין יום הבחירות הכלליות השני, והבחירות למועצה שלאחר מכן ייערכו ביום הבחירות הכלליות השני;

(3) בסעיף 7א, ככל מקום, במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות" ובמקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(4) בסעיף 11, סעיף קטן (ג) – בטל;

(5) בסעיף 12, במקום "אלא לפי פסק דין שניתן לפי הוראות סעיף 23ג" יבוא "אלא לפי הוראות סעיף 23ג";

(6) בסעיף 16(א), בהגדרה "היום הקובע", המילים "או לקיום בחירות לפי סעיף 24ב לחוק האמור" – יימחקו;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 1(5)

סעיף 12 לחוק, שענינו אי שינוי פנקס הבחורים לאחר שנכנס לתוקף, קובע לאמור:

"אין לשנות את הפנקס

12. אין להכניס שינוי בפנקס בוחרים שנכנס לתוקף אלא לפי פסק דין שניתן לפי הוראות סעיף 23ג או החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שניתנה לפי הוראות סעיף 39ה."

הנוסח הקיים בסעיף 12 לחוק הוא לקוי באשר סעיף 23ג לחוק אינו מתייחס רק לפסקי דין אלא גם להחלטות שר הפנים לפי סעיף 19 לחוק, לפיכך מוצע לתקן את הסעיף האמור, כך שניתן יהיה להכניס שינוי בפנקס הבחורים שנכנס לתוקף בשל כל אחד מהשינויים הנובעים מהוראות סעיף 23ג לחוק.

לסעיף 1(6) ולסעיף 2(9) ו-10(1)

סעיף 24א לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן – חוק הבחירה הישירה), שענינו בחירות מיוחדות, קובע, כי אם חרל ראש רשות מקומית לכהן למעלה משנה לפני מועד הבחירות לראש הרשות לפי סעיף 3 לחוק האמור מאחת הסיבות המנויות בסעיף, ייערכו בחירות מיוחדות לראש הרשות בתוך 60 ימים מיום שחדל מלכהן.

סעיף 24ב לחוק הבחירה הישירה, שענינו הקדמת מועד הבחירות לראש הרשות ולמועצה, קובע לאמור:

"הקדמת מועד הבחירות

34. הדל ראש הרשות לכהן מכל אחת מהסיבות המנויות לראש הרשות ולמועצה בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 24א(א), שנה או פחות לפני מועד הבחירות כאמור בסעיף 3, יתקיימו בחירות לראש הרשות ולמועצה."

ההסדר שנקבע בסעיף האמור מבוסס על העקרונות האלה:

- להחזיר את הרשות המקומית למועד הבחירות הכלליות מהר ככל האפשר;

- לקבוע כהונת ביניים של מועצת הרשות המקומית שלא תפחת מארבע שנים ולא תעלה על שש שנים.

אלא שהסתבר שבמקרים מסוימים ההסדר שנקבע בסעיף 20ב לחוק אינו מקיים את העיקרון השני העומד בבסיסו (למשל כאשר הבחירות למועצת רשות מקומית מתקיימות שנתיים וחצי לפני יום הבחירות הכלליות הקרוב).

מוצע על כן בסעיף 2(1) להצעת החוק, לתקן את סעיף 20ב לחוק הבחירות, כך שיקיים במלואם את שני העקרונות העומדים בבסיסו.

עוד מוצע בסעיף 4 להצעת החוק כי ההסדר המוצע יחול על כל רשות מקומית שהבחירות האחרונות למועצה בה התקיימו לאחר יום 1 באדר התשס"א (1 במרס 2001), כך שיחול על אותן רשויות מקומיות שבהן התגלה ההסדר הקיים בסעיף 20ב(1) כבעייתי.

לסעיף 1(4)

סעיף 11 לחוק הבחירות, שענינו פנקס הבחורים קובע בסעיף קטן (ג) לאמור:

"ג) חלו בחירות כלליות לפי סעיף 4, יציג שר הפנים את הפנקס לציבור באינטרנט בתקופה המתחילה לכל המאוחר בתום שלושה ימים מיום בניית הפנקס לתוקף ועד ליום הבחירות."

עקב התנגדותם של גורמי הביטחון להצגתו של פנקס הבחורים באינטרנט, מוצע לבטל את הסעיף האמור.

- (7) בסעיף 24 -
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ולפקיד הבחירות" יבוא "ולמנהל הבחירות";
- (8) בסעיף 25 -
- (א) בסעיפים קטנים (א1) ו-(א2), בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ולפקיד הבחירות" יבוא "ולמנהל הבחירות";
- (9) בסעיף 29 -
- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) במקום "פקיד בחירות" יבוא "מנהל בחירות";
- (10) סעיף 30 - בטל;
- (11) בסעיף 31(א), בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (12) בסעיף 31א -
- (א) בסעיף קטן (ג), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) בסעיף קטן (ו), המילים "בפני ועדת הקלפי" - ימחקו;
- (ג) בסעיף קטן (ז), במקום "ולפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";
- (ד) בסעיף קטן (ט)(א), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (13) בסעיף 32 -
- (א) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "המינוי ייעשה בדרך שיקבע השר";
- (ב) סעיף קטן (ד) - בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

- לסעיף 10(10)**
- סעיף 30 לחוק הבחירות קובע לאמור:
- "מסירת פנקס הבחורים"**
30. (א) לא יאוחר מ־45 ימים לפני יום הבחירות ימסור השר לפקיד הבחירות שני עותקים מפנקס הבחורים לרשות המקומית לצורך מסירתם לוועדת הקלפי כאמור בסעיף 10(11).
- בחוק לתיקון דיני בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות (פנקס הבחורים), התשס"ג-2002 (להלן - תיקון התשס"ג), תוקן, בין השאר, פרק ג' לחוק ונקבעו בו הסדרים מפורטים לענין הכנת פנקס בחורים, הצגתו ומסירתו לטיעות ולרשימות המועמדים.
- סעיף 30 לחוק הבחירות הוא חלק מההסדר הקודם שבוטל בתיקון התשס"ג ורק עקב טעות לא בוטל במסגרת אותו תיקון, ולפיכך מוצע לבטלו.
- לסעיף 13(א) עד (ג)**
- סעיף 32 לחוק, שענינו ועדת קלפי, קובע בסעיף קטן (ד) לאמור:
- "(ד) לכל חבר של ועדת קלפי יכול שיהיו שלושה ממלאי מקום קבועים שיתמנו על ידי ועדת הבחירות."

הסעיף האמור אינו קובע מועד לקיומן של בחירות לראש הרשות ולמועצה בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף ולמעשה הוא קביעת המועד לשיקול דעתו של שר הפנים, דבר הגורר התינוניות בבג"ץ לענין קביעת מועד כאמור.

מסתבר כי קיימים מקרים רבים שבהם ראשו רשויות מקומיות מתפטרים מכהונתם בשנה שלפני מועד הבחירות וכתוצאה מכך נגרם עומס רב על הכנת הבחירות הכלליות באותה השנה.

לפיכך מוצע בסעיף 9(9) ו-10(10) להצעת החוק, להחליף את הוראות סעיף 24 לחוק הבחירה הישירה ולתקן את סעיף 26 לחוק האמור ולקבוע כי במקרים שבהם חדל ראש הרשות מלכהן מהסיבות כאמור בסעיף 24א, שנה או פחות לפני מועד הבחירות כאמור בסעיף 3, תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות, אשר יכהן בחודשים שנותרו עד לבהירת ראש הרשות בבחירות כאמור.

לאור תיקון סעיף 24 לחוק הבחירה הישירה וביטול ההוראה לקיום בחירות מיוחדות בשל הפסקת כהונה של ראש הרשות בשנת בחירות, מוצע בסעיף 6(6) להצעת החוק לתקן את ההגדרה "היום הקובע" שבסעיף 16(א) לחוק ולמחוק ממנה את האפשרות להיווצרות עילה לבחירות מיוחדות לפי סעיף 24 לחוק הבחירה הישירה.

- (ג) בסעיף קטן (ה), בסופו יבוא "המינוי ייעשה בדרך שיקבע השר";
- (ד) בסעיף קטן (ו), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (14) בסעיף 32 א -
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, ימנה מזכירים נוספים שמספרם לא יעלה על שליש ממספר מקומות הקלפי ברשות המקומית ואשר ישמשו, במקרה הצורך, לפי הוראות סעיף 34(א1), כחברי ועדת קלפי או כמזכירי ועדת קלפי.
- (2א) המזכירים שימונו לפי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(א1) יקיימו את תנאי הכשירות שיקבע השר בתקנות, ומינוים ייעשה בדרך שיקבע";
- (ג) בסעיף קטן (ב), המילים "אי נוכחותו אינה פוסלת את הישיבה" - יימחקו;
- (15) בסעיף 33, במקום "ולפקיד הבחירות" יבוא "ולמנהל הבחירות" והמילים "ואת ממלא מקומו" - יימחקו;
- (16) בסעיף 34 -
- (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) (1) ישיבת ועדת קלפי תהיה חוקית בכל מספר של חברים ובלבד שנוכח במקום גם מזכיר הועדה; לא נוכח במועד האמור בסעיף 55(א) לפתיחת ההצבעה אף חבר ועדת קלפי אחד, תחל ההצבעה בקלפי האמורה בנוכחותו של מזכיר הועדה בלבד; נוכח מזכיר הועדה בלבד, לא תתקיים ספירת הקולות עד שיגיע חבר ועדת קלפי שהתמנה לפי סעיף קטן (א1).

(2) נעדרו מיישיבת ועדת קלפי יושב ראש הועדה וסגנו ימלא הקשיש שבין החברים את תפקיד יושב ראש הועדה או סגנו.

ד ב ר י ה ס ב ר

שימשו במקרה הצורך כחברי ועדת קלפי או כמזכירי ועדות קלפי, וכן מוצע למחוק מסעיף קטן (ב) של הסעיף האמור את ההוראה ולפיה אי נוכחותו של מזכיר ועדת הקלפי אינה פוסלת את הישיבה.

עוד מוצע בסעיף 16(1) להצעת החוק לתקן את סעיף 34 לחוק הבחירות, שענינו מגן חוקי בוועדת קלפי ולקבוע בסעיף קטן (א) חובת נוכחות של מזכיר ועדת קלפי בישיבת ועדת קלפי וכן לקבוע הוראות מתאימות בדבר מגן חוקי נדרש לצורך פתיחת קלפי ומינוי מזכיר במקום חברי ועדה אם לא נוכח אף אחד מחברי הועדה בקלפי, בדומה להוראות הקבועות בסעיף 24(ט) לחוק הבחירות לכנסת.

וזה נוסחם של סעיפים קטנים (א) ו-(א1) של סעיף 34 שמוצע לבטלם:

"(א) המגן החוקי בישיבות ועדת קלפי יהיה מחצית מחבריה וביניהם היושב ראש או סגנו, ובלבד שכל חברי הועדה הוזמנו לישיבה כראוי; לא נכת מגן כזה כעבור חצי שעה ממועד הישיבה או ממועד פתיחת

מזה שנים רבות המפלגות ורשימות המועמדים אינן מצליחות לאייש את ועדות הקלפי והאמור בסעיף 32(ד) בדבר ממלאי מקום אינו מיושם במציאות. לפיכך מוצע בפסקה (13) להצעת החוק לבטל הוראה זו. כמו כן מוצע להקן את סעיפים קטנים (ג) ו-(ה) של סעיף 32 לחוק ולקבוע כי מינוי חברי ועדת הקלפי ייעשה בדרך שיקבע שר הפנים בתקנות.

לסעיף 14(ב) ו-(ג) ו-(16) וסעיף 29(א)

מוצע בסעיף 29(1) להצעת החוק לתקן את סעיף 60 לחוק הבחירות, שענינו זיהוי הבוחרים, ולקבוע בסעיף קטן (א) שרק מזכיר ועדת הקלפי ראוי לזהות את הבוחרים, בדומה להוראות לענין זיהוי הבוחרים הקבועות בסעיף 74(א) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט-1965 (להלן - חוק הבחירות לכנסת).

בהתאם לכך מוצע בסעיף 14(1) להצעת החוק, להוסיף הוראות לסעיף 32 לחוק הבחירות, שענינו מזכיר ועדת קלפי, שיסדירו מינוי של מזכירי קלפי

(א1) ראה מנהל הבחירות כי בקלפי מסוימת לא נוכח אף חבר ועדת קלפי אחד, או שקלפי לא נפתחה להצבעה במועד האמור בסעיף 55(א) עקב העדרו של מזכיר הועדה, או שיש צורך להחליף מזכיר ועדת קלפי, ימנה מנהל הבחירות לקלפי האמורה, חבר ועדת קלפי או מזכיר ועדת קלפי, לפי הענין, מבין המזכירים הנוספים שמונו לפי הוראות סעיף 32(א1).”;

(ב) סעיף קטן (ד) – בטל;

(17) בסעיף 35 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “ממספר הבחורים שבפנקס הבחורים” יבוא “ממספר הבחורים שבמידע הפנקס ביום הקובע, כהגדרתם בסעיף 16(א)”;

(ב) בסעיף קטן (ח), במקום “לפקיד הבחירות” יבוא “למנהל הבחירות”;

(ג) בסעיפים קטנים (ט) ו-(י), בכל מקום, במקום “פקיד הבחירות” יבוא “מנהל הבחירות”;

(18) בסעיף 37, במקום “פקיד הבחירות” יבוא “מנהל הבחירות”;

(19) בסעיף 38, האמור בו יסומן “(א)” ואחריו יבוא:

”ב) בא כוח רשימת מועמדים שצוין ברשימת מועמדים כאמור בסעיף קטן (א) רשאי להתפטר בכל עת, במתן הודעה בכתב למנהל הבחירות; התפטר בא כוח רשימה כאמור, ואין לו ממלא מקום, יראו את המועמד הראשון ברשימת המועמדים כבא כוח הרשימה.”;

(20) בסעיף 38א –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “פקיד הבחירות” יבוא “מנהל הבחירות” ואחריו “ביום הקובע” יבוא “כהגדרתו בסעיף 16(א)”;

(ב) בסעיף קטן (א1), במקום “לפקיד הבחירות” יבוא “למנהל הבחירות” ובמקום “לא יאוחר מהיום העשרים ואחד” יבוא “לא יאוחר מהיום ה־30”;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום “לפקיד הבחירות” יבוא “למנהל הבחירות”;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 19(1)

סעיף 38 לחוק, שענינו באי כוח רשימת המועמדים, קובע כי לכל רשימת מועמדים יהיה בא כוח כפי שצוין בטופס רשימת המועמדים, ובאין צוין כאמור יהיה בא כוח הרשימה המועמד הראשון ברשימה וממלא מקומו המועמד השני ברשימה.

בסעיף האמור חסרה הוראה המטריחה מקרה של התפטרות בא כוח של רשימת מועמדים, ומוצע להוסיפה.

סעיף 1(20) וסעיף 5(2)

סעיף 38א לחוק, שענינו עירבון, קובע את העירבון שעל קבוצת בוחרים שהגישה רשימת מועמדים למסור לפקיד הבחירות. לאור שינוי ההסדר לענין הכנת פנקס הבחורים בתיקון התשס"ג מוצע להתאים את ההפניה ליום הקובע שבסעיף 38א(א) להגדרה שבסעיף 16(א) כנוסחו לאחר תיקון התשס"ג.

עוד קובע סעיף קטן (א) כי העירבון יימסר למנהל הבחירות עם הגשת הרשימה.

הקלפי, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים, ובהעדר היושב ראש או סגנו ימלא הזקן שבהכרי ועדת הקלפי הנוכחים את תפקיד היושב ראש עד שבא היושב ראש או סגנו, נכה חבר אחד בלבד, יפעל הוא כועדת הקלפי והפרוטוקול שייחתם על ידיו לא יהיה טעון חתימה נוספת.”

”ד) ממלא מקום של חבר ועדת קלפי רשאי להשתתף בישיבות הועדה בתור חבר בהעדרו של חבר הועדה.”

סעיף 1(17)א וסעיף 2(2)א

הואיל ולפי סעיף 16 לחוק הבחירות נשלח פנקס הבחורים רק ימים ספורים לפני הגשת רשימת המועמדים וקבוצות הבחורים מכינות את רשימת המגישים חודש קודם לכן, מוצע לתקן את סעיף 35 לחוק הבחירות, שענינו רשימת מועמדים ואת סעיף 5(א) לחוק הבחירה הישירה, ולקבוע כי מספר חתימות המגישים ייקבע בהתאם למספר הבחורים ביים ה־150 שלפני הבחירות.

- (21) בסעיף 39(ו) במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (22) בסעיפים 40, 41 ו-41א, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (23) בסעיף 42 -
- (א) בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) בסעיף קטן (ג), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";
- (24) בסעיפים 43 ו-44, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (25) בסעיף 45(ב), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות" ובמקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (26) בסעיפים 46, 48, 49 ו-50, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (27) בסעיף 51 -
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "שפקיד הבחירות" יבוא "שמנהל הבחירות";
- (ג) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) מנהל הבחירות יאשר לכל רשימת מועמדים דוגמה אחת בלבד של פתק ההצבעה בעברית, ואם ביקשה זאת הרשימה - גם דוגמה אחת בלבד של פתק ההצבעה בעברית בתוספת התרגום לערבית כאמור בסעיף קטן (ב).";
- (ד) בסעיף קטן (ג), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (ה) בסעיף קטן (ד), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";
- (28) בסעיפים 53, 54 ו-56, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

דברי הסבר

"(א) עם הגשת הצעת המועמד מאת קבוצת בוחרים כאמור בסעיפים 5 או 6 ייתן בא כוח הקבוצה או ממלא מקומו בידי פקיד הבחירות עירבון בשיק בנקאי בסכום הוזהר לסכום הקבוע בסעיף 38א(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, לפי הענין; העירבון יינתן לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום העשירי ואחד שלפני יום הבחירות; לא ניתן עירבון כאמור, יראו את הצעת המועמד כאילו לא הוגשה לפקיד הבחירות."

סעיף 1(27)ג

סעיף 51 לחוק הבחירות, שענינו פתקי הצבעה, קובע בסעיפים קטנים (א) עד (ב) לאמור:

"(א) פתקי הצבעה יהיו מורפסים על פי דוגמה שאישר פקיד הבחירות ועליהם אות, או כינוי ואות ותו לא.

(ב) רשימת מועמדים רשאית להוסיף לאות הרשימה ולכינויה העבריים את האות ואת הכינוי

סעיף קטן (א) של הסעיף האמור האריך את המועד למסירת העירבון וקבע כי המועד האחרון למסירת העירבון יהיה עד היום ה-21 שלפני יום הבחירות.

מועד זה התברר כמאוחר מדי וגרם להתמרמרות של מועמדים שמסרו עירבון סמוך לאחר הגשת רשימת המועמדים ונפסלו, לעומת רשימות מועמדים שלא מסרו עירבון ונפסלו לפני היום ה-21, שכן לאלה שמסרו עירבון חולטו 20% מהעירבון שמסרו ואילו אלה שלא מסרו עירבון לא הפסידו דבר.

לפיכך מוצע בסעיף 1(27)ג להצעת החוק לתקן את הסעיף הקטן האמור ולקבוע כי המועד האחרון למסירת העירבון יהיה עד 3 ימים לאחר הגשת הרשימות.

בהתאם מוצע בסעיף 1(27)ג להצעת החוק להחליף את סעיף 8(א) לחוק הבחירה הישירה ולהתאימו להוראות סעיף 38א המוצע.

זוה נוסחו של סעיף 8(א) לחוק הבחירה הישירה, שמוצע להחליפו:

(29) בסעיף 60 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "לפני ועדת הקלפי" יבוא "לפני מזכיר ועדת הקלפי";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "תשמש" יבוא "ישמשו" ובסופו יבוא "דרכון ישראלי תקף שניתן לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952², או רישיון נהיגה תקף, הכולל את תמונת בעל הרישיון, שניתן לפי פקודת התעבורה³";

(ג) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) מי שהצביע, תמחק ועדת הקלפי את שמו מרשימת הבוחרים";

(30) בסעיף 61 -

(א) בסעיף קטן (ג), אחרי "ותו לא"; יבוא "הרישום בכתב יד ייעשה בעברית, בערבית או בשתי השפות";

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) מנהל הבחירות, בהתייעצות עם ועדת הבחירות, רשאי להורות כי במקום קלפי יוצבו שני תאי הצבעה המסתירים את הבוחר מעיני זולתו";

(31) בסעיף 61א(ג), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";

(32) בסעיף 63(1), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(33) בסעיף 64(א), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות" ובמקום "שפקיד הבחירות" יבוא "שמנהל הבחירות";

(34) בסעיף 65, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(35) בסעיף 66 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

ד ב ר י ה ס ב ר

(ג) מי שהצביע, תטביע ועדת הקלפי בתעודת הזהות שלו חותמת המעירה שהצביע ותמחק את שמו מרשימת הבוחרים.

ולבטל את דרישת הטבעת החותמת בתעודת הזהות.

לסעיף 61(30)

סעיף 61(ג) לחוק הבחירות קובע לאמור:

"(ג) במקום פתק מודפס בהתאם להוראות סעיף 51, יכול בוחר להשתמש להצבעה גם בפתק ריק שצורתו נקבעה על ידו השר בתקנות שעלו מסומנים בכתב ידו של אותו בוחר אות הרשימה או האות עם הכינוי, ותו לא; כל בוחר רשאי לקבל מועדת הקלפי פתק ריק."

מוצע להבהיר כי פתק בכתב יד יכול שיהיה בעברית בלבד או בערבית בלבד או בשתי השפות.

כמו כן מוצע, בדומה להסדר הקיים בבחירות לכנסת לפי סעיף 68(ה) לחוק הבחירות לכנסת, לאפשר הצבת 2 פרגודים במקום הקלפי.

העבריים שפקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, אישר במקבילים לאות ולכינוי העבריים, והבוחר רשאי להשתמש בפתק הצבעה בעברית בלבד או בעברית עם תרגום לערבית

(בו) פקיד הבחירות יאשר לכל רשימת מועמדים דוגמת פתק אחד בלבד, לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב).
מוצע להוסיף סעיף המבהיר ספק שהתעורר בבחירות הקודמות בבית משפט. מוצע להבהיר כי מנהל הבחירות רשאי לאשר לרשימה דוגמה אחת של פתק הצבעה בעברית בלבד ועוד דוגמה אחת של פתק הצבעה בעברית ובערבית.

לסעיף 61(29)(ב) ו-(ג)

מוצע לתקן את סעיף 60(ב) לחוק הבחירות, שענינו ויהיו הבוחרים ולקבוע, כי גם דרכון תקף או רישיון נהיגה תקף כמפורט בסעיף המוצע ישמשו כאמצעי יהיו תקף לשם הצבעה בבחירות.

כמו כן מוצע להתליף את סעיף קטן (ג) הקובע לאמור:

² ס"ח ההשי"ב, עמ' 250.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש ד, עמ' 173.

(36) בסעיף 67(7), במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות"; (37) בסעיף 71

(א) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "יפרסם פקיד הבחירות ברשומות" יבוא "ימסור מנהל הבחירות לפרסום ברשומות";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) ההודעה האמורה בסעיף קטן (א) תפורסם ברשומות בתוך 21 ימים מיום הבחירות; התקיימו בחירות חוזרות לראש רשות כאמור בסעיף 9(ב) לחוק בחירת ראש הרשות, תפורסם ההודעה בתוך 21 ימים מיום הבחירות החוזרות";

(38) בסעיפים 72, 73 ו-73א, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(39) בסעיף 80(ג), במקום "חברי ועדות הקלפי יהיו כולם חיילים שדרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל" יבוא "לכל קלפי לחיילים תמונה ועדת קלפי בת שני חברים שהם חיילים בשירות חובה אשר רגתם אינה גבוהה מדרגת סמל ראשון";

(40) בסעיף 81(א), במקום "ונוסף לכך על ידי תעודת החייל שלו" יבוא "או בתעודה הצבאית האישית שלו הנושאת את תמונתו";

(41) בסעיפים 82 ו-83, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(42) בסעיף 85, במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות" ובמקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";

(43) בסעיף 85א(א)(3), במקום "בבחירות הסמוכות" יבוא "בבחירות שהתקיימו בתוך שנה";

ד ב ר ו ה ס ב ר

לסעיף 71(37)

מוצע לחקן את סעיף 71 לחוק הבחירות, שענינו פרסום תוצאות הבחירות ולהגביל את מועד פרסום תוצאות הבחירות ברשומות, ברומה להסדר הקיים בסעיף 11 לחוק ייסוד: הכנסת, הקובע לאמור:

"פרסום תוצאות הבחירות

11. תוצאות הבחירות יפורסמו ברשומות תוך שמונה ימים מיום הבחירות."

לסעיף 71(39)

סעיף 80 לחוק הבחירות, שענינו הצבעה וועדות קלפי לחיילים קובע בסעיף קטן (ג) לאמור:

"(ג) חברי ועדות הקלפי יהיו כולם חיילים שדרגתם אינה גבוהה מדרגת סמל; החייל בעל הדרגה הגבוהה ביותר ישמש יושב ראש ועדת הקלפי; דרכי מינויים של חברי ועדות הקלפי ייקבעו בהוראות לפי סעיף 79."

מוצע להתאים את ההוראה בדבר דרגות חברי ועדת הקלפי בקלפי לחיילים להוראות בענין זה שבסעיף 90(ה) לחוק הבחירות לכנסת.

לסעיף 71(40)

סעיף 81(א) לחוק הבחירות קובע לאמור:

"(א) חייל הרוצה להצביע בקלפי לחיילים חייב לזהות את עצמו כאמור בסעיף 60 ונוסף לכך על ידי תעודת החייל שלו או בתעודת השוטר או תעודת הסוהר שלו."

מוצע לקבוע כי חייל יוכל להזדהות או באמצעי הזיהוי שבסעיף 60 לחוק הבחירות או בתעודה הצבאית האישית שלו, וכי אינו חייב להזדהות בשניהם יחד.

לסעיף 71(43)

סעיף 85א(א) לחוק הבחירות קובע לאמור:

"שינוי מען

"85א. (א) המוריע למרשם האוכלוסין על שינוי מענו ליישוב שבו הוא אינו תושב, כיודעו שהודעת השינוי אינה נכונה וכתוצאה מההודעה התקיימו כל אלה:

(1) הוצא שמו מרשימת בוחרים שבה היה כלול;

(2) הוכנס שמו לרשימת בוחרים של אזור קלפי שבתחום היישוב שבו הוא אינו תושב;

- (44) בסעיף 86(א7), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";
 (45) בסעיף 93, במקום "פקיד בחירות" יבוא "מנהל בחירות";
 (46) בסעיפים 95 ו-96, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות".

פרק ב': חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)

- בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975* –
- (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מועצה" יבוא:
 "מנהל בחירות" – מנהל הבחירות שמונה לפי הוראות סעיף 29 לחוק הבחירות";
- (2) בסעיף 5 –
- (א) בסעיף קטן (א), אחרי "או שלושה אחוזים ממספר הבוחרים" יבוא "שבמידע הפנקס ביום הקובע, כהגדרתם בסעיף 16(א) לחוק הבחירות";
- (ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
 "ד) הוגשה הצעת מועמד בידי קבוצת בוחרים, כל ההתימות שאחרי 850 החתימות הראשונות לא יתחשבו בהן לצורך סעיף קטן (א).";
- (3) בסעיף 6א(ג), במקום "לפקיד הבחירות" יבוא "למנהל הבחירות";
- (4) בסעיף 7, בכל מקום, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (5) בסעיף 8 –
- (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
 "א) הוראות סעיף 38 לחוק הבחירות יחולו, בשינויים המחויבים גם על הגשת הצעת מועמד לראש רשות מאת קבוצת בוחרים כאמור בסעיף 5";
- (ב) בסעיף קטן (ד), במקום "מיד לאחר פרסום תוצאות הבחירות ברשומות" יבוא "במועד שיקבע השר";
- (6) בסעיף 8א, במקום "פקיד הבחירות" יבוא "מנהל הבחירות";
- (7) במקום סעיף 10 יבוא:
 10. לא הוגשה או לא אושרה שום הצעת מועמד או התפטר או נפטר מועמד יחיד ולא הוצע מועמד אחר במקומו כאמור בסעיפים 6 ו-6א, לא יהיו בחירות בקלפי והמועצה תבחר בראש רשות, מבין חבריה, לפי הוראות סעיף 26";

2. חיקון חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)

דברי הסבר

- (3) בבחירות הסמוכות לאחר שינוי מענו כאמור הצביע באותו יישוב בלי שהוא תושב בו; דינו – מאסר 3 שנים או קנס.
 מוצע לתקן את פסקה (3) של הסעיף האמור ולהגביל את העבירה להצבעה בבחירות שנעשתה עד שנה לאחר שינוי המען.
- לסעיף 2(ב) מוצע לקבוע הוראה התואמת את הוראת סעיף 35(ו) לחוק הבחירות בדבר מגבלה על מספר חתימות נגישים וזרביות לרשימה חדשה.
- לסעיף 2(ד) סעיף 10 לחוק הבחירות הישירה קובע לאמור:

* ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התשס"א, עמ' 191.

(8) בסעיף 24א(ב), אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) קציני צבא וקציני משטרה בדרגות האמורות בסעיף 4(ג), לא יהיו זכאים להיות מועמדים, זולת אם חדלו להיות קצינים כאמור בתוך 10 ימים מן היום שבו נוצרה העילה לעריכת הבחירות;

(6) מנהל הבחירות ימונה לפי הוראות סעיף 29 לחוק הבחירות לא יאוחר מהיום ה-55 לפני יום הבחירות;

(7) ועדת הבחירות תיבחר בידי המועצה לא יאוחר מהיום ה-48 שלפני יום הבחירות;

(8) כחברי ועדות הקלפי ימונו נציגיהם של המועמדים; ועדת הבחירות תקבע את מספר החברים וההרכב של כל ועדת קלפי ובלבד שבכל ועדה יהיו מיוצגים לא פחות משלושה מועמדים אם ישנם כאלה, ושיובטח ייצוג הולם בכלל ועדות הקלפי לכל המועמדים;"

(9) במקום סעיף 24 ב יבוא:

24. חדל ראש הרשות לכהן מכל אחת מהסיבות המנויות בפסקאות (1) עד (4) של סעיף 24א(א), שנה או פחות לפני מועד הבחירות כאמור בסעיף 3, תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות מבין חבריה לפי הוראות סעיף 26 והוא יכהן עד בחירת ראש הרשות במועד הבחירות האמור;"

(10) בסעיף 26(א), ברישה במקום "10 או 20" יבוא "10, 20 או 24".

פרק ג': חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות

3. בחוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו-1996⁵ -

(1) בסעיף 1 -

(א) בהגדרה "תקופת בחירות", אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) תקופה של 30 ימים המסתיימת 3 ימים לאחר היום שבו נערכות בחירות למועצה של מועצה אזורית לפי סעיף 3 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994⁶ (להלן - חוק מועד בחירות כלליות), ולראש מועצה אזורית לפי סעיף 3 לחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1998⁷ (להלן - חוק בחירת ראש מועצה אזורית);

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 2(8)

מוצע להוסיף הוראות לענין בחירות מיוחדות לראש רשות. הוראות אלה מתייחסות לנחלי בחירות הקבועים בחוק הבחירות ואשר יש להתאימם במקרה של בחירות מיוחדות לראש רשות.

סעיף 3(1) ו-3(3)

מוצע להחיל את חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות-התשנ"ו, 1996 (להלן - חוק המיסוי), גם על בחירות במועצות האזוריות.

"בחירות ללא הצבעה בקלפי

10. לא הוגשה שום הצעת מועמד או התפטר המועמד היחיד או נפטר המועמד היחיד לאחר היום ה-10 שלפני יום הבחירות, לא יהיו בחירות בקלפי, והמועצה תבחר בראש רשות מבין חבריה לפי סעיף 26.

סעיף 10 מתייחס למעשה לסעיף 6 לחוק כפי שהיה מנוסח בעבר.

בשנת התשנ"ו תוקן סעיף 6 לחוק הבחירה הישירה ונוסף סעיף 6א, ויש להתאים את הוראת סעיף 10 לתיקון זה.

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 236; התשנ"ט, עמ' 135.

⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 248.

⁷ ס"ח התשמ"ח, עמ' 213.

(6) תקופה של 30 ימים המסתיימת ביום שלאחר היום שבו נערכות בחירות למועצה של מועצה אזורית, לראש מועצה אזורית או לוועד מקומי של יישוב, שאינו היום האמור בסעיף 3 לחוק מועד בחירות כלליות ובסעיף 3 לחוק בחירת ראש מועצה אזורית.;

(ב) בהגדרה "מקבל", בסופה יבוא "ואולם לענין מי שמועסק כמזכיר ועדת קלפי כיום הבחירות על ידי משלם כאמור בפסקה (2) להגדרה "משלם" - אף אם אינו מועסק בתקופת בחירות בלבד.;

(ג) בהגדרה "משלם", אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) מועמד לראש מועצה אזורית לפי חוק בחירת ראש מועצה אזורית."

פרק ד': תחולה

החולה 4. סעיף 5(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק זה, יחול על כל רשות מקומית שבה התקיימו הבחירות האחרונות למועצה אחרי יום ו' באדר התשס"א (1 במרס 2001).

דבריו הסבר

מוצע לקבוע חריג לכך והוא מזכיר ועדת הקלפי שהמעסיק שלו הוא כאמור בפסקה (2) להגדרה "משלם". ההצעה באה להסיר עיוות הקיים בבחירות לרשויות המקומיות ולפיו מזכיר שהוא עובד הרשות המקומית לא יוכל ליהנות מהוראות החוק ואילו מזכיר עובד מדינה ייהנה מהן. מוצע כי מזכיר ועדת קלפי יהיה בכל מקרה "מקבל".

סעיף 3(2)

מקבל מוגדר בחוק המיסוי בלהלן:

"מקבל" - מי שמקבל תשלום מאת משלם או מטעמו ובלבד שהוא מועסק על ידי המשלם, או נוהג לו שירות, לפי הענין, בתקופת הבחירות בלבד.;

ההגדרה "מקבל" בחוק מתייחסת למי שמועסק על ידי המשלם בתקופת בחירות בלבד.